

Regionalna Dyrekcja Ochrony
Środowiska w Opolu
ul. Firmowa 1
45-594 Opole

WOOS.611.103.2024.PK

Opole, dnia 23 grudnia 2024 r.

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Katowicach
ul. św. Huberta 43/45
40-543 Katowice**

Na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112), zwanej dalej ustawą ooś, odpowiadając na pismo nr ZU.6003.14.4.2022 z dnia 25.11.2024 r. (data wpływu do RDOŚ w Opolu: 25.11.2024 r.), w sprawie wydania opinii dla projektu Planu Urządzenia Lasu (pPUL) dla Nadleśnictwa Prószków opracowany na lata 2025-2034 wg stanu na 01.01.2025 r., wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko, poniżej przedstawiam nasze stanowisko w ww. sprawie:

Poniższą opinię sporządzono w oparciu o analizę przedstawionej dokumentacji, na którą składają się: Projekt Urządzenia Lasów, Program Ochrony Przyrody, Prognoza Oddziaływania na Środowisko oraz Mapy.

Z danych będących w posiadaniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu oraz dokumentów udostępnionych przy ww. piśmie Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach wynika, że:

- Na gruntach Nadleśnictwa Prószków zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:
 - a) 4 rezerваты przyrody (Blok, Jaśkowice, Jeleni Dwór, Przysiecz),
 - b) 2 obszary Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk Bory Niemodlińskie (PLH160005) oraz specjalny obszar ochrony siedlisk Żywocickie Łęgi PLH160019,
 - c) Obszar Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”,
 - d) użytek ekologiczny „Suchy Ług”,,
 - e) 8 pomników przyrody,
 - f) stanowiska roślin, zwierząt objętych ochroną gatunkową, w tym strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania bielika (*Haliaetus albicilla*) i bociana czarnego (*Ciconia nigra*).
- Oprócz ww. form ochrony przyrody na gruntach Nadleśnictwa Prószków zlokalizowane są obszary stanowiące ostoje regionalnej bioróżnorodności, w tym m.in. obszar planowanego rezerwatu Pisarzowice i Popowicki Las, wskazane w opracowaniu pn.: „Ekspertyza Kierunków Rozwoju Sieci Opolskich Rezerwatów Przyrody” (K. Badora, G. Hebda, A. Nowak, M. Sierakowski, R. Wróbel, Opole 2021) wykonanym na zlecenie RDOŚ w Opolu.
- Realizacja zapisów projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Prószków (projektu PUL) nie będzie w sposób istotny negatywny oddziaływać na cele ochrony opolskich rezerwatów przyrody - w ich granicach nie planowano wskazań gospodarczych. Gospodarka leśna prowadzona w bezpośrednim otoczeniu rezerwatów również nie będzie kolidować z ich ochroną. Zgodnie z Programem Ochrony Przyrody, w wydzieleniach bezpośrednio przylegających do rezerwatów, w których zaplanowano

cięcia, kształtowanie strefy przejściowej dostosowane zostanie, m.in. do uwarunkowań przyrodniczych.

- Ustalenia projektu PUL nie będą w sposób istotnie negatywny oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Żywocickie Łęgi PLH160019, tj. łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe – kod 91E0, łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) – kod 91F0. W drzewostanach, stanowiących siedlisko przyrodnicze o kodzie 91E0 i kodzie 91F0 w projekcie PUL nie planowano wskazań gospodarczych. Ewentualne zmiany stanu zachowania siedlisk łągowych w okresie obowiązywania PUL Nadleśnictwa Prószków wynikać będą z oddziaływań niezależnych od gospodarki leśnej.
- Mając na uwadze zapisy planu zadań ochronnych (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 stycznia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Niemodlińskie PLH160005 - Dz. Urz. Woj. Op. poz. 241, z późn. zm.) oraz wskazania gospodarcze zaplanowane w projekcie PUL w granicy ostoi, stwierdzono, że zapisy te nie będą powodować znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Bory Niemodlińskie PLH160005, zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa Prószków. W wydzieleniach, w których występuje siedlisko obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* – kod siedliska 7150, w projekcie PUL nie planowano wskazań gospodarczych. Z kolei w drzewostanach stanowiących siedlisko kwaśnych dąbrów (*Quercion robori-petraeae*) – kod 9190 zaplanowano cięcia w postaci trzebieży późnych, które sprzyjać będą regulacji gatunkowej drzewostanu oraz kształtowaniu właściwej struktury pionowej i przestrzennej roślinności. W projekcie PUL zawarto zalecenia dotyczące prowadzenia prac leśnych minimalizujących zniekształcenia runa i gleby oraz obligujące do działań zwiększających ilość martwego drewna. Nie stwierdzono zatem istotnego negatywnego wpływu zapisów projektu PUL na siedlisko 9190.
- Uwzględniając czynniki mogące mieć wpływ na stan zachowania zwierząt chronionych w ostoi, a także charakter i rozmiar projektowanych zabiegów, należy stwierdzić, że ich realizacja nie będzie powodować znaczących negatywnych oddziaływań na stan ich zachowania oraz nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie założonych celów ochrony. Zabiegi zaplanowane w granicy ostoi nie ograniczą żerowisk nocka dużego – kod 1324 i mopka – kod 1308. Dodatkowo prognozowany wzrost udziału powierzchniowego drzewostanów starszych niż 80 lat w kompleksie Borów Niemodlińskich będzie miał pozytywny wpływ na integralność obszaru Natura 2000. Pozostawienie kęp starodrzewu, zachowanie drzew z dziuplami, odstającą korą, obumierających i martwych w trakcie realizacji prac leśnych, w tym podczas realizacji działań ochronnych w siedlisku 9190, zapewni ochronę schronień, które mogą być wykorzystywane przez mopki w okresie letnim, a także w cieplejszych okresach zimą. Siedliska pozostałych gatunków, tj. wydry, kumaka nizinnego oraz traszki grzebieniastej nie występują w części ostoi zlokalizowanej na gruntach Nadleśnictwa Prószków.
- Ustalenia projektu PUL nie stoją w sprzeczności z zapisami uchwały Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie Obszarów Chronionego Krajobrazu. Gospodarka leśna prowadzona w oparciu o jego zapisy ma na celu utrzymanie ciągłości i trwałości lasów, co pozwoli na zaspokajanie potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz zachowanej pełnionej przez obszar funkcji korytarzy ekologicznych. Ponadto wyznaczone lasy o zwiększonej funkcji społecznej wzmocnią realizację funkcji rekreacyjnych Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- Realizacja zapisów projektu PUL nie będzie w sposób istotnie negatywny wpływać na pomniki przyrody. Lokalizacja pomników została uwzględniona w POP i na mapach. W

Programie Ochrony Przyrody zawarto zalecenia mających na celu ich ochronę podczas realizacji prac.

- W granicach użytku ekologicznego Suchy Ług nie planowano zadań z zakresu gospodarki leśnej. Zgodnie z rozporządzeniem 151/P/9/2003 Wojewody Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003 roku w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Op. nr 109, poz. 2304) przedmiotem ochrony są śródleśne łąki. Aktualnie w granicy użytku obserwowane jest postępujący proces sukcesji wtórnej.
- W projekcie PUL Nadleśnictwa Prószków, w tym w Programie Ochrony Przyrody zawarto informację o występowaniu stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt. Jak wynika z Prognozy wykonywanie niektórych z zaplanowanych zabiegów gospodarczych i hodowlanych może wiązać się z okresowymi i lokalnymi zmianami w zajmowanych przez zwierzęta biotopach, jednakże oddziaływanie projektu planu w odniesieniu do całości gruntów leśnych nie będzie negatywne. W obrębie stanowisk roślin chronionych lub rzadkich, prace związane z pozyskaniem drewna i jego zrywką, będą planowane w sposób pozwalający uniknąć dużych zniszczeń runa, ściółki i gleby, a prace w obrębie cennych stanowisk prowadzone będą przy dokładnym rozpoznaniu miejsca występowania roślin chronionych w wydzieleniu. W Programie Ochrony Przyrody sformułowano szereg zaleceń dotyczących sposobu realizacji prac leśnych, mających minimalizować potencjalny negatywny wpływ na chronione gatunki, np. pozostawianie drzew dziuplastych (głównie gatunków liściastych) w trakcie prac zrębowych, zachowanie drzew z pękniętymi pniami, odstającą korą, pozostawianie drzew dziuplastych; ochrona drzew z gniazdami ptaków, o średnicy gniazd powyżej 25 cm, zwiększanie na powierzchniach leśnych ilości martwego drewna stojącego i leżącego, pozostawianiu kęp starodrzewu do naturalnego rozpadu, prowadzenie prac poza sezonem wegetacyjnym roślin. Wskazano również na realizację zabiegów gospodarczych w sposób zapewniający zachowanie biotopów odpowiadających wymaganiom siedliskowym poszczególnych gatunków. W strefach ochrony całorocznej nie planowano zabiegów gospodarczych, natomiast w strefach ochrony okresowej w projekcie PUL w dwóch wydzieleniach, w uzgodnieniu z RDOŚ w Opolu, zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne (TW, TP). Lokalizację miejsc występowania gatunków strefowych zamieszczono w osobnym załączniku do Programu Ochrony Przyrody, które jako dane wrażliwe nie zostaną upublicznione. **Jednocześnie informacja o lokalizacji tych gatunków została ujawniona w opisach taksacyjnych i w opinii RDOŚ w Opolu powinna zostać z nich usunięta. Rozpowszechnienie informacji o miejscach ich występowania może w sposób negatywny wpłynąć na ich stan ochrony.**
- Biorąc pod uwagę powyższe można przyjąć, że przy wdrożeniu zaleceń podanych w przedmiotowej opinii (dot. informacji o strefach), zaleceń zawartych w Programie Ochrony Przyrody, brak jest przesłanek do uznania, że realizacja projektu PUL będzie miała istotnie negatywny wpływ na zachowanie gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty oraz chronionych gatunków ptaków.
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko nie zawiera oceny wpływu zaplanowanych zabiegów w odniesieniu do obszarów cennych przyrodniczo, tj. proponowanych rezerwatów przyrody Popowicki Las oraz Pisarzowice. Jak wynika z opisu taksacyjnego w granicach Popowickiego Lasu zaplanowano rębnię przerębową (798a – 21,86 ha), trzebież późną (797a - 17,85 ha) oraz trzebież późną i czyszczenia późne (796a - 16,08 ha), a w granicach Pisarzowic brak wskazań (790 a, 790c – 28,44 ha) i czyszczenia późne (790b – 0,98 ha). Zalecenia określone dla obszaru Pisarzowice w ocenie RDOŚ pozwolą zachować walory obszaru. **Natomiast wskazania gospodarcze zawarte w projekcie PUL, w odniesieniu do Popowickiego Lasu nie są spójne z ustaleniami poczynionymi z RDOŚ w Opolu dla tych terenów na spotkaniu roboczym w maju 2024 r., zgodnie z którymi teren planowanego rezerwatu Popowicki Las miał pozostać bez wskazań gospodarczych. Tym samym wnioskuje się o korektę zapisów.**

- Obszar objęty ustaleniami projektu PUL zlokalizowany jest głównie w obrębie korytarza ekologicznego KPd-17 Lasy Niemodlińskie, wyznaczonego przez Instytut Badania Ssaków PAN we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot w 2011 r. Realizacja zapisów dokumentu nie będzie prowadzić do ograniczenia funkcjonalności ww. korytarza ekologicznego.

Jednocześnie informuję o konieczności przestrzegania przepisów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. 2023 poz. 672) a w szczególności § 3 ust. 4 i 5.

Biorąc pod uwagę zapisy prognozy oraz projekt PUL można stwierdzić, że zaplanowane zabiegi gospodarcze nie wpłyną negatywnie na walory przyrodnicze terenów proponowanych do objęcia ochroną.

Dodatkowo zwracam uwagę na konieczność **zachowania zasady nieumieszczania** informacji zawierających szczegółową lokalizację stref ochrony gatunków chronionych w projekcie PUL, w tym na załącznikach mapowych – są to dane wrażliwe, które nie powinny być ogólnie dostępne, oraz na ponowną analizę i korektę wskazań gospodarczych zawartych w projekcie PUL w odniesieniu do Popowickiego Lasu, które nie są spójne z ww. ustaleniami.

Alicja Majewska
Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Opolu
/ – podpisany cyfrowo/

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa

Sprawę prowadzi: Patryk Kaciuban Tel. 77 45 26 239; e-mail: patryk.kaciuban@opole.rdos.gov.pl